

Saeimas komisija konceptuāli atbalsta Lielstraupes pils nodošanu Cēsu novada pašvaldībai

Kā vēsta Saeimas Preses dienests, Saeimas Izglītības, kultūras un zinātnes komisija pirmajā lasījumā atbalstījusi jauna likuma projektu, kas paredz Lielstraupes pili bez atlīdzības nodot Cēsu novada pašvaldības īpašumā, lai nodrošinātu tās kultūrvēsturiskās vērtības saglabāšanu un aizsardzību, kā arī izmantošanu sabiedrības vajadzībām. Likuma projekts vēl jāskata Saeimā trīs lasījumos.

Likumprojekts paredz Cēsu novada pašvaldībai nodot Lielstraupes pili, Straupes narkoloģisko slimnīcu un nekustamos īpašumus “Berlīne” un “Saulrīti”, kas atrodas Veselības ministrijas pārziņā. Ņemot vērā, ka Straupes narkoloģiskās slimnīcas darbība pārtraukta jau 2018.gadā un šie valsts nekustamie īpašumi nav nepieciešami veselības funkciju veikšanai, Cēsu novada pašvaldība izteikusi vēlmi pārņemt šos īpašumus pašvaldības pārziņā.

Kā komisijas deputātiem skaidroja Cēsu novada domes priekšsēdētājs Jānis Rozenbergs, pašvaldība plāno Lielstraupes pilī nodrošināt muzeja, tūrisma informācijas un kultūrvēsturiskā pieminekļa funkciju. Vienlaikus daļā no īpašuma plānota saimnieciskā darbība.

Lielstraupes pili Cēsu novada pašvaldībai nepieciešams nodot ar atsevišķu likumu, jo, ņemot vērā, ka nekustamajos īpašumos paredzēts īstenot arī saimniecisko darbību, tos nevar nodot pašvaldībai atbilstoši Publiskas personas mantas atsavināšanas likuma

regulējumam.

Lielstraupes pils ir valsts nozīmes arhitektūras pieminekļa daļa. Straupes pils un baznīcas komplekss pazīstams kā viens no gleznieciskākajiem arhitektūras pieminekļiem Latvijā. Lai arī objekts iespēju robežās tiek uzturēts atbilstoši kultūras pieminekļu aizsardzības prasībām, tā tehniskais stāvoklis kopumā ir neapmierinošs un nepieciešams plānot gan neatliekamu glābšanu, gan pils konservāciju un restaurāciju.